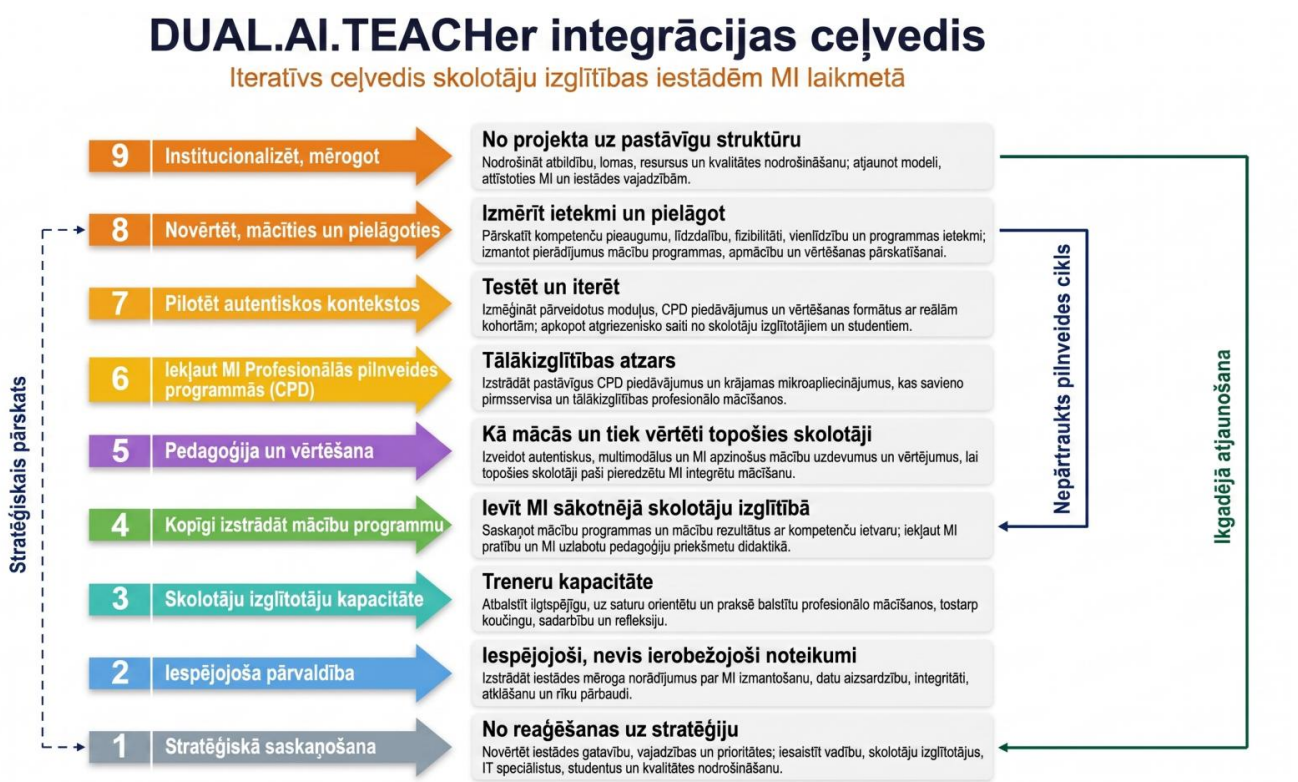
5.3 Ceļvedis skolām

Kam paredzēta šī sadaļa

Skolu vadītājiem, direktoru vietniekiem un tiem, kas skolā atbild par profesionālo pilnveidi. Iepriekšējās sadaļas jums nav jāizlasa pilnībā. Ja esat izlasījuši deviņus posmus 5.2. sadaļā, šī sadaļa parāda, kā tie attiecas uz skolu; ja neesat tās izlasījuši, varat sākt šeit.

Kur ceļvedī iesaistās skolas. Šis ceļvedis tika izstrādāts pedagogu izglītības iestādēm, taču tā pārmaiņu loģika nav raksturīga tikai tām, un viens posms skolas skar tieši. 6. posms, *Iekļaut MI profesionālajās pilnveides programmās (CPD)*, ir tālākizglītības atzars: tajā pedagogu izglītības iestādes organizē profesionālo pilnveidi, kurā piedalās jūsu darbinieki. Tas ir jūsu ieejas punkts. Tas, ko jūsu iestāde piedāvā kā 6. posmu, jūsu skolā nonāk kā profesionālā pilnveide, un tas, vai tā kaut ko mainīs jūsu klasēs, ir atkarīgs no apstākļiem pašā skolā.

Kāpēc nevar sākt šeit un apstāties. Darbinieku nosūtīšana uz vienreizēju kursu ir visizplatītākā pieeja, taču viena pati tā, visticamāk, praksi nemainīs. Iedarbīga ir ilgstoša iesaiste ar skaidru satura fokusu, iespēja vingrināties un turpmāks atbalsts koučinga vai sadarbības veidā (Lipowsky & Rzejak, 2021). Tam ir tiešas sekas skolas vadītājam. Ierobežotais resurss nav kurss, bet gan laiks pēc tā, kad pedagogi kaut ko izmēģina, pārrunā to ar kolēģiem un pielāgo.

1. att.: "DUAL.AI.TEACHer integrācijas ceļvedis: deviņi posmi MI institucionālai integrācijai pedagogu izglītībā" (MI ģenerēts attēls, Google Gemini)

Trīs posmi, kam skolas līmenī jāpiešķir prioritāte

6. posms ir jūsu saskares punkts, taču 1.–3. posms rada apstākļus, kas ļauj tam darboties.

1. posms, Stratēģiskā saskaņošana. Nosakiet, kāda ir jūsu skolas pozīcija. Daļa jūsu darbinieku jau izmanto MI, daļa no tā izvairās, un skolām var nebūt skaidra priekšstata par pašreizējo praksi. Īss, godīgs situācijas izvērtējums ir vērtīgāks par stratēģijas dokumentu. Definējiet, ko vēlaties sasniegt, un esiet gatavi arī atbildei, ka MI pašlaik nav jūsu skolas aktuālākā problēma; tas ir pilnīgi pamatots šī posma rezultāts.

2. posms, Iespējojoša pārvaldība. Skolas līmenī tas ir īpaši svarīgi, un to ir viegli palaist garām. Darbiniekiem un skolēniem jāzina, kas ir atļauts, kā jānorāda MI izmantošana, kuri rīki ir pārbaudīti datu aizsardzības ziņā un kas tiek uzskatīts par akadēmisko negodīgumu. Ja tas nav skaidrs, vienlaikus notiek divas lietas: piesardzīgi pedagogi no MI izmantošanas izvairās pavisam, bet pārliecinātie to izmanto bez jebkādām saskaņotām robežām. Skaidras, iespējojošas vadlīnijas palīdz risināt abas problēmas. Tām nav jābūt apjomīgām.

3. posms, Darbinieku kapacitāte. Sākotnējā ceļvedī šis posms attiecas uz pedagogu izglītotājiem; jūsu skolā – uz jūsu pedagogiem. Spēkā ir tie paši kvalitātes nosacījumi. Apsveriet iespēju sākt ar nelielu ieinteresētu kolēģu grupu vienā vai divos mācību priekšmetos, nevis ieviest pārmaiņas uzreiz visā kolektīvā, un padariet viņu rezultātus redzamus pārējiem kolēģiem. Inovācijas izplatās, kad kolēģi var redzēt, ka tās darbojas viņu pašu vidē (Neal et al., 2018).

Kas skolā ir citādi

Trīs ierobežojumi atšķir jūsu situāciju no pedagogu izglītības iestādes situācijas, un ceļvedis jālasa, tos paturot prātā.

Jums ir mazāka autonomija mācību satura jomā. 4. un 5. posms paredz iestādi, kas pati var pārskatīt savu kursu saturu. Liela daļa jūsu mācību satura var būt noteikta valsts vai normatīvajos ietvaros, un jūsu rīcības brīvība ir tajā, kā priekšmeti tiek mācīti un kā tiek vērtēta mācīšanās, nevis tajā, kas ir noteikts. Lasiet šos posmus kā tādus, kas attiecas uz uzdevumu izstrādi un vērtēšanas praksi.

Jūsu darbiniekiem ir mazāk brīvi plānojama laika. Pedagogu izglītības iestāde var uzticēt pilnveides darbu akadēmiskajam personālam kā daļu no viņu pienākumiem. Skolā katra pilnveidei veltītā stunda tieši konkurē ar mācīšanu. Tas padara 2. posmu nesamērīgi vērtīgu: vadlīnijas prasa maz laika un novērš ļoti daudz grūtību.

Jūs esat tuvāk sekām. Skolas īpaši tieši izjūt praktiskās sekas, kas saistītas ar vienlīdzības, skolēnu datu un piekļuves jautājumiem. Tieši tāpēc 8. posmā vienlīdzība ir skatīta skaidri un atsevišķi.

Lipowsky, F., & Rzejak, D. (2021). *Fortbildungen für Lehrpersonen wirksam gestalten: Ein praxisorientierter und forschungsgestützter Leitfaden*. Bertelsmann Stiftung.
Neal, J. W., Neal, Z. P., Lawlor, J. A., Mills, K. J., & McAlindon, K. (2018). What makes research useful for public school educators? *Administration and Policy in Mental Health and Mental Health Services Research, 45*(3), 432–446.

Revision #5
Created 2026-09-01 09:14:32 UTC by Alexander
Updated 2026-10-27 23:48:19 UTC by Ilze